СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 296. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 21 грудня, 1933.

VOL. XLI. No. 296. Jersey City, N. J., Thursday, December 21, 1933. THREE CENTS.

РУЗВЕЛТ ПІДДЕРЖУЄ РОБІТНИЧУ РАДУ

ВАШИНГТОН.—Президент Рузвелт видав приказ створити Краєву Робітничу Раду для розгляду всяких суперечок, які виринають з практичного примінення кодексів до робітників, а які можуть загрозити економічному мирови в краю.

Президент видав був подібний приказ уже давніше, але він згубився. Через те цей приказ ділає наново.

Приказ президента приходить у хвилю, коли власть Робітничої Ради квестіонують два великі підприємства: Віртом Стіл Ко. та Ед. Дж. Бод Меню-фектюрінг Ко.

АМЕРИКА НЕ ДУМАЄ ВМІШУВАТИСЯ В СПРАВИ ІНШИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ.

МОНТЕВІДЕО (Уругвай). — На зборах Пан-Американського Конгресу американський представник Гол зложив урочисту заяву, що уряд Злучених Держав Америки не думає вмішуватись у внутрішні справи інших американських держав.

Як доказ цього становища секретар стейту навodив відношення Злучених Держав до Куби. Заяву американського представника привитали учасники гучною демонстрацією.

Тимчасом вашингтонський уряд пояснює в спеціяльній заяві, чому американський делеґат не міг підписати заяви щодо рівноправности жінок.

ЛИНДБЕРГИ СКІНЧИЛИ ДОВГУ ПОДОРОЖ.

НЮ ЙОРК. — Полковник Линдберг і його жінка осіли своїм літаком на летничім полі на Каледж Пойнт, на Лонг Айленді. Величезні юрби цікавих витали летунів.

Линдберги вибралися були в дорогу з цілю прослідити безпечні рути для повітряної плавби. Відбули вони разом дорогу яких 30,000 миль та поробили важні розсліди.

ПУБЛИЧНА ОПІНІЯ ПОВЕРНУЛАСЯ ЗА „НАЙРУ", КАЖЕ ҐЕНЕРАЛ ДЖАНСОН.

ВАШИНГТОН. — Ґенерал Джансон каже в публичній заяві, що публична опінія повернулася за „Найру" які два тижні тому, коли урядови вдалося довести до підписання нових кодексів.

Супроти цього звороту в публичній опінії уряд, на думку Джансона, не має що боятися опозиції конґресу.

Тимчасом у столиці зібралися збори провідників републиканців обох палат конґресу, щоби нарадитися над способами поборювання демократичного уряду на нарадах конґресу.

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ НА КУБІ.

ГАВАНА. — Підчас страйку торговельних помічників, обурених декретом уряду, що кубанські уродженці мають першенство при роздачі роботи, прийшло до поважних заворушень, у котрих згинув один чоловік, а 4 були тяжко ранені.

Ранені впали, як жовніри стріляли гострими набоями до учасників демонстрації чужинецьких робітників.

ГАЛАСЛИВА БОЛЬШЕВИЦЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПІД НІМЕЦЬКИМ КОНСУЛЯТОМ.

НЮ ЙОРК. — Большевицькі організації влаштували галасливу демонстрацію перед німецьким консулятом на Бетері Плейс, щоби запротестувати проти судження комуністів як обжалованих за спалення німецького парляменту.

Демонстранти оплескували гучно одного бесідника, як він виступав проти капіталістів, але зачали гукати, коли він сказав демонстрантам: „Хай Німці господарують по свому в Німеччині, а ми в Америці маємо досить своїх питань".

Делеґація від демонстрації відвідала опісля консулят, щоби зложити консулеви меморіял. Меморіял приняв якийсь писарчук консуляту.

ВБИВСТВО З ЗАЗДРОСТИ.

САН ФРАНСІСКО. — Заздрісний пресовий аґент Емілії Да Прато, 26-літньої радіової співачки, Умберто Джусті, вбив предмет своєї любови вистрілом з револьвера. Арештований поліцією, признався що убив свою любку, як довідався, що вона любить уже другого та має з ним виїхати незадово на радіові виступи до Ню Йорку.

ОЛДЕРМАН І ПОЛІЦІЯ ВМІШАНІ В СТРІЛЯНИНУ.

ШІКАҐО. — Поліція арештувала олдермана Матіяса Бавлера як виновника постріляння полісмена Аґерна.

У вівторок рано полісмен Джан Аґерн хотів зайти до салуну Бавлер'с Теверн. Олдерман Бавлер, каже полісмен, стрілив до нього з револьвера без найменшої провокації з його боку. Поліцай відстрілювавсь і його кулі ранили стоячого недалеко від них заступника шерифа, Райта. Він здається, помре.

Арештований за стріляниню олдермен не хоче дати зізнань. Одначе дав до зрозуміння, що він стрілив до полісмена, як цей вдарив його в лице. Між свідками цеї афери є самий шериф.

БОРОТЬБА МОСКОФІЛІВ З ПРАВОСЛАВНИМ СВЯЩЕНИКОМ.

В Корчині, сокальського повіту, є від довшого часу православна громада, що обхоплює тепер майже 60 проц. населення села. Між ними є біля 45 відс. свідомих Українців, а до 15 відс. москофілів-„русинів". Православним священиком був там доведана о. Осип Кириляк, щирий і свідомий Українець. Проти нього розпочали безпощадну боротьбу тамошні москофіли. Одним з епізодів тої боротьби була тяжка зневага о. Кириляка одною мешканкою села, Пелягією Приймак, ж. Степана. Коли по Йордані ц. р. о. Кириляк ходив по хатах з кропилом, Пелягія Приймак не тільки не пустила його на обійстя, але ще й зневажила поганими словами. За це покарав її сокальський суд, але Приймак, невдоволена з присуду, внесла проти нього апеляцію. Дня 10. листопада відбулася в львівському апеляційному суді розправа, на якій затверджено присуд сокальського суду.

ДВОБІЙ НА КОСИ.

В містечку Клобоцку, коло Ченстохови, два сільські парубки, Б. Тшепізур і Е. Квятковський, залицялися до одної дівчини. Одначе тому, що згадана дівчина до обох відносилася з одназовою симпатією, парубки погодилися вести між собою двобій, який мав вирішити, кому має припасти дівчина. Тшепізур запропонував Квятковському двобій на коси, а коли цей не хотів погодитися, він напав на нього з косою і так сильно його поранив, що Квятковського відвезли у безнадійному стані до шпиталю.

ЛИСТИ, НАПИСАНІ КРОВЮ.

Десятьох старшин японської маринарки, обвинувачених в участи в убивстві премієра Інукая в 1932 р., засудили на тюрму від 1 року до 15 літ. Трибунал одержав понад міліон листів з усієї Японії, щоб обвинувачених засудили лагідно. Тисячі листів були писані людською кровю. Прокуратор домагався кари смерти для трох обвинувачених.

МАЄТКИ НА ЛІЦИТАЦІЇ.

Кредитове Т-во Земельне у Варшаві виставило знову на ліцитацію 365 земельних маєтків. Деякі з них складаються з кількох тисяч гектарів і виставлені на ліцитацію за довги по кількасот злотих. Одночасно виленський Банк Земельний виставив на ліцитацію 803 маєтки. Подібна ліцитація йде на терені Галичини. На Волині виставлено на ліцитацію 260 маєтків.

ОПЕЧАТАННЯ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ".

Дня 7. листопада опечатала поліція з Жовкви льокаль читальні „Просвіта" в Сулимові, пов. Жовква, під притокою, що в селі є пошесть тифу (1 випадок).

ПРИСУД У ШПІОНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

Апеляційний суд у Варшаві розглядав справу сержанта Арліка й Витовта Мончинського, засуджених окружним судом за шпіонажу. Підвищив Арліковим кару з 10 літ тюрми на 15 літ, а Морачинському, засудженому на 4 роки тюрми, затвердив цю кару.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ПОКИНУВ КОРОЛІВСТВО ДЛЯ ТАНЦЮРИСТКИ.

Ґенеральний губернатор північної Індії вислав цими днями письмо до Турая Рао, магараджі держави Девась Індії, з домаганням, щоби він повернувсь до своєї батьківщини до дня 10-го листопада ц. р. На випадок, якщо магараджа до того часу не повернеться, тоді англійський уряд перебере адміністрацію цілого його майна та цілої держави. Магараджа перебуває тепер у французькій Індії в товаристві танцюристки, в якій він так закохався, що покинув навіть королівський престол, щоби тільки бути коло неї. Втікаючи, магараджа забрав усі дорогоцінности, так, що державний скарб знайшовся тепер перед руїною.

ВРОЧИСТІСТЬ МАСОВИХ ХРЕСТИН У РИМІ.

Ніби доповнення до врочистости масових шлюбів, що відбулися недавно тому в Римі, прийшла тепер черга на масові хрестини. Цими днями відбулась у Ватиканській базиліці врочистість хрещення разом 40 немовлят. По хрестинах матері пішли з дітьми походом до будинку фашистівської федерації, з ініціятиви якої вібулася згадана врочистість, де одержали виправи для дітей і грошеві нагороди.

НЕЩАСЛИВИЙ ЕМЕРИТ.

Степанови Іжицькому, емеритованому судовому секретареви у Войнилові, захотілося оженитися вдруге з багато молодшою від нього жінкою. Небаром переконався Іжицький, що жінка зраджує його з його рідним сином. Ба, син і жінка морили емерита та побивали його. Тому Іжицький повісився. Рівночасно стали кружляти чутки, що Іжицького повісила жінка й син, тому обоїх арештували.

РАДШЕ СМЕРТЬ НІЖ СЛУЖБА ПРИ ВІЙСЬКУ.

На Личаківському цвинтарі у Львові знайшли трупа молодого мужчини, що вистрілом з револьверу відобрав собі життя. При ньому була картка з написом: „Тіло віддати до вжитку студентам медицини". Слідство викрило, що самогубом є 23-літній Людвик Щудловський, електротехнік, який утік від військової служби.

ВЕЛИКІ ДЕФРАВДАНТИ.

Львівська поліція одержала вістку, що з Румунії втік за границю Аврель Валеяно, начальник поліції в Араді, здефраудувавши 650,000 левів. Утік у товаристві акторки Маргарети Немеш. Одночасно з Братислави втік промисловець Юрій Краля, зарвавши на шкоду товариства шкіряних продуцентів 50,000 чеських корон.

УГОРЩИНА ОФЕРУЄ СЛОВАЧЧИНІ АВТОНОМІЮ.

Провідник словацької католицької опозиції, о. Глінка, оголосив у своїм партійнім органі „Лідове Лісти" ревеляції у справі оферти, яку одержали словацькі автономісти від угорського уряду. о. Глінка пише:

„В наших руках знаходиться оферта угорського уряду, яка за поворот Чехословаччини до Угорщини обіцює дати автономію, подібну, яку мала свого часу Хорватія, дальше спеціяльні концесії, особливо в ділянці шкільництва, де викладовою мовою була би мова словацька, власну шкільну адміністрацію, словацькі полки зі службовою словацькою мовою та словацькими прапорами. Оферта, зредагована в чеській мові, прийшла на мої руки 25 жовтня.

„У відповідь на ту оферту маю тільки одну заяву: Маємо за собою поверх 1000-літню неволю. Якби та оферта навіть відповідала мені особисто, я не міг би її приняти, ані допустити до того, щоби хтось інший приняв, бо вона походить з Будапешту, від якого не можемо приняти ніяких дарів ані добродійств".

РАВТ РОСІЙСЬКИХ МОНАРХІСТІВ.

Російська монархістична організація в Берліні влаштувала перед кількома днями, як подає „Іл. Курєр Цодзенни", равт у користь Червоного Хреста російських еміґрантів. Учасники равту явилися в давніх царських однострохах і орденах. Саля була прикрашена прапорами царської Росії, а за почесним столом заняли місця довкола вел. княжни Віри Константинівної відомий провідник монархістів Авалов, бувший гетьман України Скоропадський і кілька німецьких князів.

В колах давньої російської аристократії коментують заповіджене подружє сина Скоропадського, Данила, з великою княжною Вірою Романов, донькою вел. кн. Константина.

ЗАБОРОНИЛИ ВІДБУТИ ЗБОРИ.

Дня 29-го жовтня ц. р. мали відбутися в Долині Надзвичайні Загальні Збори Філії „Просвіти". Перед відкриттям зборів увійшла на салю поліція й заборонила переведення зборів. — Того самого дня зійшлися до своєї домівки члени „Союза Українок" у Долині, щоби привитати представницю жіноцтва, посолку п. Кисілевську, яка в той день гостила до Долини. В часі сходин увійшла поліція і сходини заборонила.

ПІМСТА.

18-літня Реґіна Гамерштайн з Кривотул біля Отинії обляла сільною кислотою лице місцевому вчителеви Казимирови Турському, тому, що не хотів з нею оженитися. Самаж дівчина випила отрую.

НАПАД НА ПОТЯГ.

Як повідомляють з Катовиць, на вуглевий потяг, що їхав зі стації Шарля до Ройча, напали в білий день коло 80 людей і почали скидати з возів вугіль. Поліції Дзяла, що робив в тім місці службу, стрілив кілька разів на пострах і сполошив грабіжників.

СТАЛІН ЗАПОВІДАЄ, ЩО СОВІТИ ГОТОВІ ДО ОБОРОНИ СВОЄЇ ЗЕМЛІ

МОСКВА (Росія). — Совітські часописи переповнені відомостями з Японії. Тепер розписуються про перенесення японських військових частин до Монголії. З одного боку тішаться, бо думають, що коли Японія заанґажується в Монголії, то дасть спокій Совітам. З другого боку вважають захоплення Монголії скріпленням лівого крила японської армії на випадок воєнного конфлікту з Совітами.

На те все Сталін відзивається з погрозами, що Совіти готові до війни з кождим ворогом, та що вони не відступлять нікому ані кусня своєї землі.

ВІЙСЬКОВА КОНСКРИПЦІЯ НА СИБІРІ.

МУКДЕН (Манджурія). — З Хабаровська доносять, що Совіти переводять військову конскрипцію. З того вносять, що вони числяться з війною проти Японії.

Недалеко Харбіна поліція перевела ревізію в російськім клюбі й знайшла там багато пропаґандивної літератури зверненої проти Японії.

Японці твердять, що на чолі банд, які бушують по Манджурії, стоять совітські висланики. Москалі знову твердять, що це Японія висилає банди, щоби довести до конфлікту з Совітами.

Всі ті поголоски вказують, що совітсько-японське напруження зростає.

ВОРОШИЛОВ РОЗДАЄ ЗОЛОТІ ГОДИННИКИ.

МОСКВА.—Ворошилов приняв делеґацію „ліпших із ліпших" командантів приволзької военної округи. Похвалив молодих командантів за те, що служать краєви „фізично", а разом з тим є і „провідниками соціялістичної культури і культурности", а потім подарував кождому золотий годинник.

ЯК І Є ДЕ ХЛІБ, ТО НЕМА ЧИМ ЙОГО ДОВЕЗТИ.

МОСКВА. — „Правда" пише, що залізниці не дописують. От, наприклад, на Самаро-Златоустинській залізниці лежали до 20 листопада 20 міліонів пудів збіжа і 2 міліони пудів муки, але не можна було цього вивезти. Збіже лежало засипане снігом, серед морозу і бушуючих вітрів. А коли запитали начальника стації, чому пропадає державне добро, він відповів: бо нема ваґонів.

А на ділі, пише „Правда", ваґони є, а тільки нема порядку.

УСУВАЮТЬ СПЕЦІЯЛІСТІВ.

МОСКВА. — Зі всіх заводів доносять про одно й тесаме: фахових людей усувають, а їх місце забирають партійні крикуни. Фаховці усувають за „протисовітську пропаганду".

БУЛІТ ВІДІХАВ ДО АМЕРИКИ.

МОСКВА. — Американський амбасадор, Вилієм Буліт, відїхав до Америки, щоби здати звіт і зговоритися в справі будови нового дому для американської амбасади.

ПОМЕР ДАЛЯЙ ЛЯМА.

ЛГАЗА (Тибет). — Помер у „заказанім місті" Лгазі 13 „заступник Будди", Далай Ляма, у віці 57 років, панувши над Тибетом від 1893 р. Кажуть, що його отруїли. Та ніхто з його попередників не дожив такого довгого віку. Звичайно вони вмирали таємничою смертю, не доходячи 20 року життя.

Тибет є положений на пограничу Росії і Китаю і земель Великої Британії. Формально належить він до Китаю, а на ділі править ним Англія. Померший Даляй Ляма був прихильником Великої Британії.

Даляй Ляма являється абсолютним володарем. Вибирають його голови трох будійських монастирів у Лгазі при помочі віщовань. Даляй Ляму вважають святим, який став чоловіком тільки тому, щоби допомогти людству. Такого кандидата підготовляють від молодости на таке високе становище. Померший Даляй Ляма був досить модерний. Він навіть зізволив чужинцям вступати до „заказаного міста". І дав дозвіл летіти летунам понад вершок гори Еверест. Тільки жадав, щоби летіли досить високо й не турбували богів, котрі живуть на вершку. Він навіть їздив по краю автомобілем.

Даляй Ляма не є обмежений ніяким законом, а кєрується звичаєвим правом.

НОВІ КОРАБЛІ ЯПОНІЇ НАЙЛІПШІ ЗІ ВСІХ НА СВІТІ.

ЛОНДОН. — У журналі, призначенім для обговорення морських справ, описується нові японські кружляки. Читаємо там, що вправді нові американські воєнні кораблі є дуже модерні, та японські є далеко краще вивінувані в найновіші роди зброєння.

В ПОЛЬЩІ ПРОТИ ЖИДІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Поарештовано велике число польської молоді, яка належить до антисемітських організацій і веде кампанію проти тих, що полагоджують святочні закупна по жидівських склепах. Молодь та понищила багато жидівських склепів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УРЯД НА РОЗДОРОЖУ

Резиґнації визначних урядовців у Вашинґтоні є признаками глибокої й основної боротьби між противними й непримирними напрямами, яка скорши чи пізніше назріє до справжньої кризи, що буде вимагати рішучої розвязки.

Проти плянів відбудови президента Рузвелта піднеслася спершу опозиція зліва. Ріжні лібералі, соціялісти й радикали, почувши про пляни, зміряли їх своїми ідеалами та махнули на них рукою як на ще одну спробу вигибаючого капіталізму поре-перувати свою надшарпану машину. Вони бажали упадку програми Рузвелта як завдатку нових, дальше йдучих реформ.

Ця критика могла би бути для уряду поважною небезпекою, якби за неї стануло поважне число голосуючих. Та, як видно зі становища робітничих юній, більшість американського робітництва станула за президента, котрий показав хоч добру волю щось зробити для поправи умовин.

Коли проминула небезпека критики зліва, піднялась опозиція зправа. Вона теж вийшла з заложення, що заходи президента не поведуться. Ріжні консервативні, часто просто назадницькі орґанізації, стали накидатися на президента за такі річи, як нормування продукції й торговлі, обмеження часу праці, а передусім за признання юній. Коли радикали закидали, що політика Рузвелта не йде досить далеко, праві опозиціоністи закидали, що ця політика йде задалеко. Вони бачили в ній нарушення старої засади американської, яку вони привикли вважати основою американської політики: що чим менше уряд мішається до бизнесу, тим краще для нього. Вони стали збиратися знищити всі заходи уряду реґулювати продукцію, установляти години праці й таке інше. Вони хотіли, щоб уряд вертався до старої засади; щоби він зрікся права вмішуватися в приватні підприємства.

Та вони не могли не бачити, що якраз старі засади довели до цього лихоліття, яке ми тепер переживаємо. Отже з конечности вони мусіли дати відповідь на це лихоліття та запропонувати якусь зараду. Цю зараду вони знаходять у ріжних плянах реґуляції, але не економічної, а політичної. Назагал ці пляни йдуть по лінії строгої державної реґуляції, щось на зразок фашизму, ґітлеризму, чи там американського продукту: Ку-Клакс-Кленізму. Вони хотілиб якоїсь диктатури, диктатури „одинокого чисто американського елєменту", роджених тут, протестантських Анґльосаксів.

Ці пляни розбудили вже ширшу політичну опінію. Проти таких заходів виступили вже не тільки лібералі й радикали, але й досить умірковані робітничі круги. Вони побачили, що їм треба піддержати політику президента, не дати їй упасти, щоби частинна вдалість дала основу до дальших реформ.

ПРОТЕСТНА АКЦІЯ В РИМІ

День 5 листопада українська кольонія в Римі присвятила протестаційній акції проти нелюдського московського совітського режиму на Уккраїні. Думалося присвятити цій акції день 29 жовтня, що був проголошений в Галичині днем Національної Жалоби, але саме на той день припадали у наших священиків, що складають неабияку частину нашої кольонії, духовні вправи, підчас котрих вони замикаються — тутешнім звичаєм — від світа, і не могли би тому взяти участи в спільній акції.

Зате в неділю, 5. листопада, архимандрит о. Ткачук, провідник чина оо. Василіян, відправив у супроводі світських священиків, оо. Фурикевича та Чорняка, дуже врочисту Службу Божу за український нарід, пригнічений Москалями. Співав дуже гарно хор з питомців місцевої української колеґії св. Йосафата, який вражав чужинців чудовими басами, зате був слабий на тенори. Місцева „Громада" розіслала за підписом свого голови запрошення на Службу Божу до всіх посольств та консулятів, — але з тих дипльоматичних представництв ніхто не зявився, уважаючи — і не без підстав — цю Службу Божу за певну політичну демонстрацію, в якій дипломатам, що мають зносини з совітськими дипльоматичними представництвами, брати участь не випадає. Та „Громада", висилаючи до них запросини, мала на увазі лише довести до відома політичного світа про своє відношення до совітського займанського режиму на Україні, що довів найбогатшу колись країну до найжахливішого голоду. Проте церква св. Сергія і Вакха, яку можна вважати за українську національну церкву, бо вона від соток років знаходиться в руках українського чина оо. Василіян, була повна народу. З чужинців слід особливо відзначити шведську журналістку, кореспондентку ріжних часописів, паню Берґ, яка, на знак своєї симпатії до нашого народу, принесла на Службу Божу китицю прегарних квіток, а потім французьких журналістів, кореспондентів париських часописів „Інтрансижант", „Журналь Де Дебат" і інші. Литовське студентство вислало на Службу Боже своє представництво, яке склало на руки голови вислови найщирішої симпатії до українського народу. Українська кольонія була ціла в церкві, а по Службі Божій зібралася громадно на Надзвичайні Збори Громади і, вислухавши промови голови Громади, приняла одноголосно запропоновані ним резолюції:

„Українська Громада в Римі прилучується до всеукраїнської протестаційної акції проти Москви, що систематично винищує українське населення голодом.

„Прослухавши Службу Божу, відправлену з цеї нагоди в церкві оо. Василіян у Римі, члени Громади, зібрані на Надзвичайних Зборах дня 5. листопада 1933 р., стверджують, що:

1. Москва була відвічним історичним ворогом незалежницьких змагань Української Нації;

2. Дотеперішні гасла самовизначення народів, голошені большевиками, були лиш одним із засобів поширення московського імперіялізму;

3. Дотеперішні так звані „українізаційні" заходи совітського уряду були скермовані тільки на ослаблення національної протимосковської відпорности українського народу;

4. Колективізація хліборобських посілостей на Україні має на меті повне економічне поневолення України та більше вигідне експльоатування українського селянства з боку Москви;

5. Саме ця колективізація привела до того страшного голоду, якого ми тепер є свідками;

. Визнає, що Українська Нація зможе дійти до свого добробуту тільки у власній незалежній державі, яку зможе здобути лише в безкомпромісовій боротьбі з історичними ворогами українского народу і апелює до публичної опінії світа, звертаючи його увагу на нелюдські методи совітського окупаційного режиму.

Крім того представник українського студентства в Римі відчитав резолюції, складені українським студентством з приводу річниці 1 Листопада, бо вони мають стислий звязок з протестаційною боротьбою українського народу за власну державність. Громада приняла до відома ці резолюції і подякувала представникови українського студентства за їх відчитання. На тім протестаційні збори закрито.

Але їх відгук знайшовся в італійських часописах. В католицькому часописі „Аввеніре д'Італія", що виходить в Римі, зявилася дуже симпатична замітка про „День Національної Жалоби" та Службу Божу, відправлену з тої нагоди, а крім того досить велика стаття під заголовком „Україна й Европа", в котрій автор, виходячи з того дня протестаційної акції, пригадує пастирський лист українських епископів та спиняється докладно над змалюванням сучасного невідрадного становища українського народу, поділеного між чотири держави: — „В Польщі, — пише автор, п. Анджеліні, — становище Українців є дуже поважне, а в СССР впрост розпучливе. Польща має ще до виконання явно визначені їй від Конференції Послів у березні 1923 р. умови, на яких їй признано анексію Східньої Галичини... Тут не може бути мови про „меншини", бо українське населення, як і в Румунії та в Чехословаччині, є дуже компактне, — в Польщі воно досягає (на своїй території) до 80%, а іноді і до 90%, і дуже добре борониться від спроб денаціоналізації... Для Украіінців, що знайшлися під Москвою, становище є зовсім траґічне: вони мруть з голоду. В такій багатій країні панує найстраніша нужда, оперта на несправедливости і брехні, на атеїзмі й моральній гнилі. І супроти цеї траґедії нашого століття, якої жертвою є не лиш український нарід, але й інші народи СССР, цивілізований світ удає певне незнання, — ніби ввесь цей жах не існує..."

Так, цивілізований світ удає, ніби він цього всього не знає. Він, бачте, має забагато клопоту на своїй власній голові і хотів би вийти якось з тої халепи, в яку його всадила економічна криза. І саме тому нема нам чого оглядатися на той цивілізований світ — треба самим братися за роботу, бо самими паперовими резолюціями український нарід від голоду не вратуємо і України від займанців не визволимо. Лише безкомпромісовою боротьбою з нашими історичними ворогами, як кажеться в резолюції Української Громади в Римі, дійдемо до визволення, а з тим і до добробуту українського народу. Славну і велику мету поставило життя нашим поколінням. Мету, яка освітлює увесь наш життєвий шлях, а без якої наше існування було би сіре й нецікаве. А з нею — таке повне, хвилююче, гарне...!

Евген Онацький.

„РІДНА ШКОЛА" В ПОТРЕБІ

Дня 28. листопада ц. р. відбулася в Головній Управі „Рідної Школи" нарада, на яку запрошено представників усіх політичних орґанізацій і пресу. Преса явилася в комплеті, натомісць з політичних орґанізацій явився тільки представник фронту Н. Є. По привіті посла Великановича, заступника ґолови „Р. Ш.", директор Ясінчук виголосив реферат, у якім зясував теперішнє важке положення „Рідної Школи", яка від вересня не виплачує вчителям платні. Щомісячних видатків має „Р. Ш." коло 17 тисяч, а доходів заледви 13 тисяч, в тім 8 тисяч зл. зі шкільних оплат. „Рідна Школа", не зважаючи на скруту, виконує як слід свою роботу.

Роки 1932—33 проминули під знаком нового шкільного закона. Вдалося всі концесії відновити, зате 13 учительських сил втратили право навчання наслідком спеціяльних вимог.

Під цю пору „Р. Ш." має 33 народні школи, в яких учать 153 учителі і до яких учащають 5,897 дітей. Збірних лєкцій — система девяткова — було 36 з 36-ма вчителями і 1,002 дітьми. Середніх шкіл є 13, в тім 10 ґімназій і 3 вчительські семинарії. В цих школах вчили 195 учителів, враз з доходячими силами, і було 1,808 учнів.

Дальше удержує „Р. Ш." 5 фахово-доповняючих шкіл, з того 2 у Львові. В цих школах вчили 48 учителів і було 414 учнів. Має також одну торговельну школу з 14-ма вчителями і 151 учнями.

В літі заложила „Р. Ш." 265 діточих садків у 36 повітах, коштом 52,800 зл. З садків користали 10,580 дітей, а опікувалися ними 265 учительок.

„Р. Ш." удержує 3 бурси: у Львові, Городенці й Чорткові. З бурс користають 134 дітей за оплатою від 15 до 55 зл. місячно.

В лютім 1933 року відкрито у Львові „Порадню для вибору звання".

„Р. Ш." обєднує 1,395 Кружків з 54,500 членами. Кружки зорґанізували й провадили аматорські гуртки, секції доросту, хори, перевели шкільний плебісцит та закладають діточі бібліотечки. Бідним дітям дають шкільне приладдя, багатьох доживлюють, а навіть декому уділяють грошевих допомог.

Стан грошевий: До каси „Р. Ш." вплинуло в діловому році 1932—33 109,259 злотих, у тім з Галичини 104,529 зл., з Волині 664 зл., Полісся 52 зл. Заточенці зложили 4,112 зл. (Коляда дала 60,524.37 зл.) В Кружках залишилося із зібраних грошей 77,102 зл. — На датки для „Р. Ш." зложилися позиції, вставлені до громадських буджетів у 34 громадах на суму 1,389.25 зл. і 3,579 зл. з маґістратських буджетів та інших самоврядних жертв в 11 Кружках.

„Рідна Школа" дбає про поширення кооперативної ідеї серед молоді. Длятого створила позаочний кооперативний курс для вчителів. При школах існують шкільні кооперативні ощадностеві гуртки, в котрих під цю пору є звиш 1,800 зл. зібраних ощадностей.

Щодо жертвенности кооперативів, то, на жаль, тільки 466 кооператив дали на „Р. Ш." 27 тисяч злотих (в тому „Будучність" 8,000 зл.) Еміґрація зложила: 3,585 долярів із Злучених Держав, 985 долярів з Канади, з Чехословаччини 304 зл. і 47 ч. корон, з Австрії 1,076 зл., потім з Франції, Бразилії й Китаю.

Львівські школи спотребовують 233 тисячі зл. річно. На це впливає зі Львова тільки 66 тисяч зл., — решту дає край. Адміністрація централі „Р. Ш." виносить 35 тисяч злотих річно.

Після реферату п. Ясінчука на анкеті в „Рідній Школі" вивязалася дискусія, в який спосіб „Рідну Школу" вивести з теперішньої прикрої ситуації. Себто: звідки взяти місячно 5,000 зл., яких „Рідній Школі" не достає й вона заганяється в чимраз дальші довги.

Поодинокі бесідники вказували на невикористані досі джерела приходів. Напр. досі по склепах нема бльочків „Р. Ш." (як це було перед війною). Покупці радо домагались би по склепах таких бльочків і передавалиб їх „Рідній Школі", а купці радо такі бльочки брали би, щоби тільки збільшити клієнтелю. Один з бесідників піддав проєкт, щоби використати для добуття фондів „Новий Рік" і післати дітей по домах „засівати" в хосен „Рідної Школи". Інший бесідник звернув увагу на внутрішній конфлікт, що панує в „Рідній Школі". А саме: тягар удержання шкіл у Львові паде на централю. Львів складає (враз зі шкільними оплатами) 109,000 зл., а тимчасом удержання тих шкіл коштує річно 233,000 зл. Виходить, що до львівських шкіл треба докладати річно 129,000 зл. Їх мусить дати край. Тимчасом кожна нова школа „Р. Ш.", що повстає в краю, зменшує автоматично жертви з даної місцевости до централі. І витворюється така ситуація, що з одної сторони централя „Р. Ш." повинна розбудовувати рідне шкільництво в краю густою сіткою, з другої ж — ту акцію спинює страх перед зменшенням жертвенности й збільшенням дефіциту. Доки буде тревати такий внутрішній конфлікт, доти акція „Рідної Школи" завжди буде роздвоєна. Вихід з тої ситуації можливий тільки один: львівське громадянство мусить переняти на себе тягар удержання львівських шкіл. Тоді централя „Р. Ш." зможе стати справжньою централею на цілий край, і то не тільки на Галичину, але на всі західньо-українські землі.

На анкеті виринула ще одна знаменна проблєма: „Рідна Школа" знаходиться в наглій потребі помочі й взиває українське громадянство, щоби збільшило жертвенність у її користь. Тимчасом — як піднесено в дискусії — грудень є місяцем збірки на „Просвіту". У висліді — зазиви „Рідної Школи" можуть пошкодити збірці на „Просвіту". Це дійсна правда. Другий конфлікт, якого не можна вирішити механічним приділюванням місяців на збірки поодиноким товариствам. Тут треба зовсім інших засобів — **основних реформ** нашого зорганізованого життя. Але про це колись іншим разом.

„Рідна Школа" знайшлася справді у наглій потребі. Треба їй прийти з помічю, і то негайно. Бо без „Рідної Школи" у теперішнім часі нація жити не може.

З ЧОРНИХ ДНІВ

От, яка вона, людоньки, тепер вигналася. Висока, як „він" був, і очі, як дві краплі води подібні до „нього". А тоді їй усього рочок минув. Лежало ще в хаті в колисці й тільки верещало. Що воно ще знало...

Ото сиджу раз, похитую поволі колискою... Входить „мій", чорний увесь такий, піт із чола цюрком ллеться. Сів, знаєте, тяжко на лаву під образом:

— Ех, — каже — пропало! Не видержать наші.

Прибіг один сусід, прибіг другий...

— Семене, Семене! Тож Ляхи уже під селом!

— О, трястя їм в ребра! — і зірвався мов опарений. Тягни мерщій люшню. Хай не лежить; знайдуть — заберуть, а так кілька Янтеків ще злущить.

Я в крик. Дурна, знаєте, думаю собі: піде — забють, а що я з дитиною? Та хіба його втримаєш? Скорше втримаєш вітер!

Зібралися й пішли. А я, сердешні мої, з дитиною лишилася сіла на лаві; дума за думою котить, а по руках і ногах мороз жили морозить. Боже мій, Боже мій! Дитино моя люба, дитино болюча! І чого вони, кляті, хочуть від нас!

І в той час як не пальоснеі щось геть коло самої хати, ніби ґрім. Я, людоньки, до дитини й на землю, дитина у вереск. Коли прояснилося, встаю, тремчу. Глянула в вікно — ні одної шиби не лишилося, а садком промайнули кілька наших чоловіків. У кождого кріс. „Мій" на переді, без шапки; як сидів у хаті, так і побіг.

Поклала я дитину й мерщій вибігла, а покійний тесть летить напроти мене:

— Олено! А давай там „патрони"!

А в нього волосся біле розвіялося.

— Не плач! — гукають. Ми їм ще покажемо!

Боже, думаю, чим ви їм покажете? Дала я їм ті патрони й вони побігли. Я так і не бачила куди, бо дитина на цілу хату верещала. Коли глянула потім крізь вікно, то коло самої Сидорищиної клуні таку, чуєте, яму побачила, що кінь сховавсяб. За селом кріси лопотять. Чуло моє серце, що зближається біда. Чуло й боліло, але що діяти? Бій зачався, аж земля стогнала.

Над вечір утихло. Загорілися лиш кілька хат, але стрілянина вщухла. „Мій" прибіг помочі, мокрий до рубчика, випив нараз дві кварти води, схопив кусень хліба і побіг знов.

Ах! хіба то була ніч? Пожежі так присвічували, що хоч голки збирай. Люди вже навіть не плакали. За селом по ровах лежали наші чоловіки й відстрілювалися. Але вже над ранком не було чим відстрілюватися. Бігали, збирали, де в кого що було. Але змогли вони втриматися лише до полудня. Вполудне оточили їх і половили.

Коли гнали їх селом до ваґону, половини з них бракувало. „Мій" і тесть ішли разом. Зігнуті, без шапок. У тестя брудна і мокра від поту сорочка прилипла до спини. Я хотіла води сердешним подати, хайби хоч спрагу залили... Біжу з відром стежкою через город, добігла до перелазу, а звідти Лях на коні та просто на мене. Як гицнув через пліт, як верескнув... Я й відро кинула, а він, проклятий так сперезав мене нагаєм через голову, що ледви утрималася на ногах.

Люди — хто куди врозтіч, а я думаю: куди втечеш, куди побіжиш? Смерть, то смерть усім. Наших на вигін до вітряка загнали, оточили скорострілами й почали катувати. Кричіть, людоньки! До Бога кричіть! Тестя, чуєте, старого, сивого, привязали до крила вітряка й заставляють „мого" крутити.

— Креньць! — гукають на нього, а всіх решту навколішки поставили, щоб дивилися.

Мій став, блідий такий, підійшов до батька, обняв його. Навіть ляцькі кати й ті на хвильку втихли. Але в туж мить він обернувся:

— Смерть Ляхам! — гукнув голосно. — До ратунку! — і перший кинувся на Ляха.

Всі зірвалися. Почався бій, різня. Але в той час з кінця села уже палали хати. Їхали від хати до хати вершники й палили.

О, людоньки! Таж там моя дитина! Біжу й ніг не чую. Біжу й під колінами мліє. Біжу й усе на місці, як то часом сниться. Хочу кричати, а язик скамянів і не повертається. А ноги от-от зломляться. І спалять там ті люди мою дитину, спалять живцем...

Добігла, чуєте, аж коли вже палив вершник нашу хату. Дитина вратувалася чудом. Сусідчин малий Тиміш, завше шибеник, завше розбишака, хай його Господь любить, тікаючи чув, що у хаті верещить дитина. Вбіг і виніс її надвір, але саме у той мент, як до хати мчав вершник. Бачу, людоньки, як мале хлопя біжить, несе дитину, а йому наздогін ґальопує величезний кінь. Я лиш скрикнула, як кінь звівся й стрибнув через хлопця. Під його копитами мигнула лиш головка моєї дитини. А коли я добігла до них, обоє лежали на стежці облиті кровю. Я припала до дитини... пригортала її до лона. Мене пекла кров її, що лилася з розбитої головки. Я затулила рани гарячими долонями, але через мої пальці лилася невинна, та чиста незабутня кров.

І „мій" і тесть не вернулися більше до дому. Він до сьогодні лежить у спільній братній могилі, за селом коло цвинтаря, а над могилою чатує великий, суворий, сірий хрест без напису.

Але дитина моя ожила і виросла. Он, дивіться, яка вона стала. Як дві краплі води, вона подібна до „нього".

А Тиміш позавторік „відслужив". Він служив у „них", у тих, що топтали його дитиною кіньми. І коли вибухне знов пожежа війни, він знатиме, кого карати за пролиту дитячу кров. А Гануся моя, на яку він чекає, не буде плакати. Вона родилася в чорні дні, коли замісць сонця світили пожежі. Вона кроплена кровю в колисці. Вона не забуде того часу, коли її батько й дід, боронячи востаннє честь свою й народу, впали в чеснім бою й лежать за селом, під сірим, суворим хрестом без напису.

Р. Б.

Жінка, збираючися, каже до чоловіка:

— Мій Петре, йду до зубаря. Так мене зуб заболів, що мушу казати собі його вирвати.

Чоловік, не підоймаючися від роботи:

— Йди, йди, моя любко, чейже знаєш, що приємности я тобі ніколи не відмовляю.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за листопад 1933 року.
ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	295.34	154.	42.69
2.	123.09	155.	163.43
3.	53.99	156.	70.44
4.	53.30	159.	3.04
5.	69.31	160.	25.42
6.	28.50	161.	14.03
7.	148.95	162.	16.46
8.	125.04	163.	46.15
9.	108.79	164.	9.22
10.	111.34	165.	28.73
11.	4.11	167.	23.22
12.	101.88	168.	113.37
13.	19.96	169.	37.07
18.	67.75	170.	112.02
19.	1.58	171.	1.30
20.	36.06	172.	24.14
21.	18.53	175.	31.24
22.	25.78	177.	34.29
23.	15.61	178.	30.03
24.	23.35	179.	53.21
25.	8.98	181.	117.38
26.	19.34	182.	93.92
27.	26.66	183.	18.50
28.	74.01	185.	67.72
29.	106.71	186.	34.28
30.	58.78	187.	21.93
31.	48.34	188.	33.31
32.	1.47	189.	18.96
33.	48.70	190.	26.46
35.	14.43	191.	30.55
36.	56.57	192.	63.92
37.	63.69	193.	98.58
38.	94.12	195.	26.74
39.	78.07	196.	10.45
40.	13.34	197.	11.56
41.	19.18	198.	64.90
42.	46.33	199.	3.72
43.	19.21	200.	63.12
44.	68.57	201.	24.20
45.	53.71	202.	22.80
46.	24.22	203.	3.30
47.	34.04	204.	70.05
48.	25.99	205.	17.28
50.	42.71	206.	265.83
52.	23.00	207.	37.08
53.	10.67	208.	35.56
54.	18.84	209.	77.93
55.	24.11	210.	24.20
56.	15.27	211.	107.69
57.	76.49	212.	1.31
58.	21.00	213.	147.60
59.	28.71	215.	20.39
60.	19.78	216.	28.15
61.	4.86	217.	73.28
62.	36.23	218.	71.46
63.	26.70	219.	44.77
64.	59.14	220.	101.65
65.	109.41	221.	173.15
66.	83.22	222.	2.60
67.	74.13	223.	84.16
68.	7.60	225.	25.78
69.	13.18	226.	1.96
70.	162.07	227.	7.38
72.	14.88	228.	48.87
73.	71.70	229.	39.75
74.	16.11	230.	46.53
75.	13.34	231.	22.45
76.	66.27	232.	10.66
77.	37.35	233.	29.51
78.	89.54	234.	83.35
79.	1.06	235.	45.34
80.	12.20	236.	60.64
81.	46.55	237.	100.48
83.	46.13	238.	55.48
84.	26.04	239.	130.15
85.	55.45	240.	1.64
86.	115.25	241.	45.68
87.	54.13	242.	29.40
89.	6.99	243.	28.10
90.	156.50	245.	28.13
91.	107.34	246.	33.77
92.	7.27	245.	33.77
93.	34.92	247.	135.78
94.	55.26	248.	35.51
96.	19.50	251.	10.32
97.	12.87	252.	6.02
98.	71.24	253.	29.97
99.	71.21	254.	51.43
100.	3.89	255.	15.36
101.	9.28	256.	31.81
102.	113.39	257.	39.10
103.	14.57	259.	78.31
104.	159.46	260.	16.97
105.	75.61	262.	15.53
106.	105.16	263.	39.22
107.	8.64	265.	23.74
108.	57.36	266.	69.72
109.	57.96	267.	34.55
111.	6.19	268	36.63
112.	98.60	269.	7.66
113.	20.17	270.	55.68
114.	21.35	271.	50.58
116.	18.42	272.	3.36
117.	52.37	273.	108.53
118.	2.35	274.	87.57
119.	10.10	275.	72.16
120.	91.95	276.	71.26
121.	13.07	277.	35.87
122.	36.45	278.	29.32
123.	69.50	280.	55.11
124.	20.73	281.	5.94
125.	13.15	283.	83.55
126.	26.48	284.	37.85
127.	68.60	285.	6.96
129.	28.86	286.	63.64
130.	99.22	287.	7.54
131.	6.77	288.	105.63
132.	41.44	289.	10.43
133.	136.58	290.	17.43
134.	62.06	291.	17.32
135.	15.12	292.	64.74
136.	77.28	293.	1.12
137.	130.11	294.	20.78
138.	21.13	295.	65.15
139.	68.63	296.	59.81
140.	20.33	298.	42.79
142.	80.65	299.	18.19
143.	31.27	300.	130.43
144.	11.42	301.	29.06
145.	20.32	303.	39.13
146.	57.54	304.	34.77
147.	213.55	305.	47.80
148.	15.44	306.	28.73
149.	9.18	308.	60.58
150.	11.89	309.	16.79
151.	67.39	310.	26.97
152.	40.21	311.	6.48
153.	7.00	312.	24.86

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
314.	28.29	355.	43.13
315.	12.04	356.	8.33
316.	38.79	357.	21.61
317.	45.36	358.	57.43
318.	91.54	359.	17.39
319.	32.77	361.	151.86
320.	69.76	362.	22.03
321.	32.13	363.	67.85
322.	34.61	364.	151.30
323.	45.70	365.	65.34
324.	86.37	367.	107.35
325.	12.98	368.	14.19
326.	43.47	369.	4.65
327.	21.36	370.	125.61
328.	8.67	371.	59.48
329.	1.53	372.	22.13
330.	13.59	373.	22.78
331.	33.99	374.	9.56
332.	43.34	375.	26.20
333.	2.89	376.	19.26
334.	105.95	377.	3.51
335.	18.54	379.	16.24
336.	83.27	381.	1.27
337.	15.50	382.	26.40
338.	102.80	383.	83.17
339.	46.03	384.	47.68
342.	151.18	385.	104.56
344.	34.81	388.	70.93
345.	75.75	392.	9.27
347.	9.02	396.	50.82
349.	25.70	400.	1.49
350.	41.01	401.	17.75
352.	43.74		

З місячних вкладок старих родів обезп. $16,170.21

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	34.22	111.	38.50
2.	88.17	112.	134.80
3.	26.32	113.	24.35
4.	37.67	114.	24.13
5.	65.91	115.	21.70
6.	2.29	116.	34.32
7.	43.10	147.	22.97
8.	59.96	118.	72.49
9.	62.09	119.	10.87
10.	46.97	120.	35.22
11.	16.96	121.	86.43
12.	2.22	122.	13.29
13.	27.92	123.	73.55
16.	58.57	124.	76.05
17.	17.66	125.	14.12
18.	41.27	126.	59.59
19.	12.22	127.	65.65
20.	133.66	130.	179.71
21.	83.19	131.	12.62
22.	71.97	132.	94.44
23.	23.95	133.	31.28
24.	63.97	134.	4.77
25.	73.61	135.	6.87
26.	8.93	136.	63.68
27.	19.70	137.	41.32
28.	59.02	138.	10.52
29.	43.12	139.	18.65
30.	14.10	140.	69.80
31.	118.32	142.	18.18
32.	33.66	143.	44.45
33.	34.61	144.	87.69
35.	8.61	145.	28.15
36.	26.63	146.	70.63
37.	21.19	147.	175.44
38.	141.88	148.	2.20
39.	62.89	149.	34.07
40.	19.71	150.	12.41
41.	7.26	151.	31.32
42.	96.10	152.	62.16
43.	84.76	155.	188.41
44.	72.01	165.	63.36
45.	165.48	159.	58.87
46.	4.09	160.	90.57
47	19.44	161.	77.31
48.	6.23	162.	18.89
49.	24.13	163.	64.21
50.	131.28	164.	82.78
51.	33.90	165.	102.57
52.	17.21	167.	44.07
53.	58.63	168.	40.50
54.	1.41	169.	26.26
55.	20.86	170.	83.96
56.	171.36	171.	50.92
57.	37.81	172.	36.66
58.	111.89	173.	51.58
59.	126.20	174.	25.78
60.	5.37	175.	78.06
62.	63.80	177.	71.37
63.	236.44	178.	35.77
64.	12.77	179.	142.01
65.	180.79	182.	37.48
66.	14.12	183.	103.47
67.	71.88	184.	10.29
68.	27.20	185.	24.85
69.	74.05	186.	46.41
70.	64.42	187.	9.36
72.	35.15	191.	65.45
73.	4.51	192.	13.78
74.	20.99	193.	5.95
75.	111.61	195.	19.66
76.	196.24	196.	34.10
77.	31.91	197.	27.33
78.	42.01	199.	8.56
79.	9.22	200.	21.72
80.	33.93	201.	26.10
81.	134.54	202.	19.52
82.	84.69	203.	102.58
83.	75.13	204.	200.57
84.	3.56	205.	6.70
85.	45.37	206.	56.42
86.	87.69	207.	31.30
87.	143.38	209.	6.33
89.	6.65	210.	2.18
90.	17.75	211.	15.50
91.	180.76	212.	38.23
92.	5.42	213.	149.42
93.	7.97	215.	9.37
94.	169.93	216.	12.83
95.	50.81	217.	323.69
96.	179.30	218.	88.94
97.	108.47	219.	12.62
98.	42.80	220.	30.89
99.	88.37	221.	265.53
100.	63.19	223.	136.08
101.	50.02	225.	31.15
102.	289.45	226.	85.77
103.	89.11	227.	82.56
104.	49.75	228.	7.60
105.	85.99	229.	110.12
106.	138.71	230.	151.60
107.	16.93	231.	16.38
108.	34.76	232.	48.84
109.	33.06	233.	16.86
110.	9.99	234.	40.64

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
235.	55.34	317.	34.42
236.	69.95	318.	18.80
237.	72.59	319.	11.92
238.	16.94	320.	3.21
239.	124.36	321.	73.61
241.	22.35	322.	1.30
242.	141.13	323.	2.45
243.	48.67	324.	32.32
244.	27.32	325.	83.71
245.	92.82	326.	113.79
246.	3.78	327.	17.31
247.	91.34	328.	17.82
248.	13.08	329.	11.62
249.	45.35	330.	74.44
250.	24.61	331.	6.66
251.	178.49	332.	2.01
252.	91.95	333.	105.36
253.	40.38	334.	220.00
254.	28.83	335.	13.06
255.	75.11	336.	95.66
256.	7.40	337.	2.50
259.	80.39	338.	49.75
260.	8.70	339.	16.60
262.	45.32	340.	19.40
263.	18.25	342.	26.24
266.	33.36	344.	12.71
267.	31.28	345.	59.62
268.	29.51	347.	95.15
269.	30.24	349.	56.13
270.	134.69	350.	51.86
271.	13.21	351.	40.48
272.	5.09	352.	15.95
274.	33.51	353.	25.76
275.	20.22	354.	31.25
276.	413.33	355.	9.79
277.	84.06	356.	16.50
278.	19.45	357.	24.28
279.	17.63	358.	11.15
280.	61.01	359.	30.75
281.	44.73	360.	14.75
283.	6.19	361.	435.80
284.	8.61	362.	14.19
285.	52.58	363.	14.06
286.	9.93	364.	100.85
287.	2.26	365.	58.49
288.	70.17	366.	13.55
289.	23.31	367.	117.82
290.	31.81	368.	1.62
292.	199.13	369.	199.20
293.	42.29	370.	61.91
294.	17.65	371.	84.74
295.	135.30	372.	13.35
296.	148.77	373.	9.80
297.	23.59	374.	16.37
298.	20.43	375.	27.87
299.	43.72	377.	21.04
300.	202.37	378.	11.20
301.	103.29	379.	38.38
303.	16.80	381.	36.70
305.	17.40	382.	8.42
306.	2.50	383.	14.46
307.	50.34	384.	17.30
308.	29.71	385.	82.80
309.	30.48	386.	27.84
310.	19.60	388.	68.35
311.	4.81	390.	40.78
312.	16.12	392.	13.26
315.	2.67	396.	17.17
316.	237.03	400.	79.21

З місячних вкладок нових родів обезп. $19,484.53

Разом від членів $35,654.74

З вкладок від членів	$35,654.74
Процент від бондів	2,725.00
Процент від моргечів	4,665.89
Процент від позичок	6.50
Сплати моргечів	742.25

Сплати позичок нових родів обезпечення:

Відділ 24	1	75.00
Відділ 28	1	59.00
Відділ 96	1	65.00
Відділ 144	1	50.00
Відділ 254	1	62.00
Відділ 341	1	32.00
Рент від реальностей		460.00
Зворот степендії адв. Василя Онишків (перша рата)		100.00
Сирітська часть по бл. п. В. Ковалик, від. 220		600.00

Зворот позичок до фонду запомогового:

Відділ:	Число позичок:	На суму:	
38	1	$25.00	
50	2	25.00	
106	1	25.00	
121	1	25.00	
136	1	20.00	
200	1	20.00	
237	1	25.00	
255	1	10.00	
280	1	15.00	
316	2	30.00	
326	1	15.00	
341	1	10.00	
345	1	15.00	260.00

Разом $45,557.38

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 7 Рифун Анна	$ 500.00
в. 7 Ґут Марія	500.00
в. 24 Озарчук Григорій	1,000.00
в. 45 Городецький Федор	1,000.00
в. 73 Педченко Йосифина	500.00
в. 75 Слупецька Розалія	500.00
в. 96 Бобак Михайло	1,000.00
в. 99 Корнова Іван	500.00
в. 110 Рушецький Тома	1,000.00
в. 144 Жуковський Михайло	1,000.00
в. 185 Риманяк тСефан	1,000.00
в. 188 Ткач Елисавета	1,000.00
в. 220 Круль Юстина	1,000.00
в. 220 Ковалик Василь	1,000.00
в. 239 Боднарчук Онуфрій	1,000.00
в. 254 Карбовник Марія	500.00
в. 341 Ґермак Іван	1,000.00
в. 352 Лесюк Дмитро	500.00
в. 379 Берник Тома	200.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 4 Павчак Іван	25.00
в. 39 Панчишин Павло	50.00
в. 44 Шелок Андрій	50.00
в. 50 Каршин Пелягія	25.00
в. 53 Шпікула Павло	75.00
в. 55 Демчук Михайло	35.00
в. 87 Ямельський Василь	50.00
в. 87 Сухиня Семен	50.00
в. 87 Грицько Тимко	50.00
в. 90 Пухир Іван	50.00
в. 90 Дудун Антоніна	25.00
в. 90 Солоп Ваврик	50.00
в. 90 Івашкович Юрій	50.00
в. 99 Поступак Юрій	50.00
в. 100 Ґабля Григорій	25.00
в. 104 Мисак Григорій	100.00
в. 113 Куземчак Михайло	100.00
в. 189 Жолобайлюк Настуня	25.00
в. 220 Дімко Василь	75.00
в. 276 Хлиста Теодор	50.00
в. 276 Гомзяк Стефан	75.00
в. 281 Гамкала Софія	50.00
в. 308 Лесиґанич Анна	35.00
в. 308 Івасишин Йосиф	25.00
в. 333 Левицький Василь	50.00
в. 361 Шеремета Феня	35.00
в. 365 Сухиня Андрій	50.00
в. 379 Децембер Йосиф	50.00
в. 381 Крайнянчин Михайло	50.00
в. 385 Горощук Маланка	25.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 28 Москалик Кость	103.00
в. 80 ст.) Жентичка Іван	600.00
в. 102 Борила Микола	424.00
в. 170 Рудак Пелягія	166.66
в. 209 Бойко Роман	225.00
в. 276 Зиндран Ірон	56.45

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 122 Задорожний Михайло	33.00
в. 217 Захарко тСефанія	5.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,560.00
Платня голов. уряду	683.00
Кошта подорожі .і засідання гол. екз. і гол. урядників	317.66
Кошта засідання гол. котнролі	243.84
Видатки канцелярійні, почта, телефон, експеср і т.п.	220.62
Кошта парвні у виплаті посмертної запомоги	190.00
Місцеві лікарі за членські деклярації	153.00
Тимчасові помічні сили	112.00
Переплетня місячних книг	9.00
Податок за воду	5.76
Книга асекураційних табель	4.35
Направи і праці при реальностях	1,221.60

Позички на нові роди обезпечення:

Відділ:	Число позичок:	На суму:
21	1	$ 30.00
24	2	85.00
29	2	70.00
33	2	48.00
38	1	50.00
42	1	100.00
47	1	25.00
50.	4	116.00
52	1	24.00
63	3	127.00
70	1	100.00
83	2	62.00
86	2	74.00
87	1	80.00
91	1	50.00
94	1	23.00
95	2	52.00
96	1	84.00
102	1	50.00
104	1	92.00
106	1	50.00
112	1	40.00
121	1	75.00
123	1	75.00
126	1	35.00
132	1	36.00
133	1	100.00
136	1	80.00
138	1	21.00
145	1	65.00
146	1	45.00
147	5	325.00
149	2	135.00
152	2	46.00
155	2	85.00
160	1	70.00
163	1	39.00
164	4	52.00
165	1	34.00
170	3	205.00
171	1	85.00
177	1	125.00
200	1	27.00
203	1	70.00
213	6	310.00
214	3	66.00
217	1	34.00
227	3	125.00
237	1	75.00
242	2	73.00
251	2	75.00
255	3	35.00
270	3	119.00
274	1	40.00
275	1	41.00
276	4	49.00
280	1	21.00
289	1	35.00
292	1	65.00
294	3	150.00
301	1	34.00
316	2	23.00
324	1	92.00
326	1	50.00
333	1	5.00
341	1	24.00
345	2	37.00
347	2	52.00
349	1	39.00
361	3	130.00
364	3	180.00

До фонду запомогового виплачено згідно з табелею в приходах	260.00	5,501.00
Разом		$29,979.94

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем жовтня 1933. остала	$365,382.54
Прихід за листопад	45,557.38
Разом	$410,939.92
Розхід за листопад	29,979.98
Готівка з кінцем листопада 1933. остає	$380,949.98

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 380,949.98
Моргечі	1,710,389.36
Бонди	618,347.00
Реальність	231,202.70
Позички	184,960.00
Разом	$3,125,799.04

Стан довжний:

Фонд посмертний	$2,362,296.61
„ резервовий	429,360.75
„ запомоговий	69,789.86
„ адміністраційний	50,235.18
„ народний	2,603.01
„ конвенційний	6,054.91
„ сирітський	205,464.72
Разом	$3,125,799.04

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касіер.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за листопад 1933 року.
ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	17.55	162.	1.60
2.	16.20	163.	5.40
3.	5.65	164.	11.05
4.	2.25	165.	4.95
5.	7.20	167.	4.50
6.	1.15	168.	14.85
7.	17.80	169.	.90
8.	18.68	170.	13.05
9.	49.50	171.	.45
10.	2.92	172.	2.25
11.	3.40	173.	4.65
12.	2.25	174.	3.40
13.	5.15	175.	5.85
16.	6.75	177.	2.90
18.	4.50	178.	2.70
20.	7.45	179.	17.33
21.	11.48	181.	4.05
22.	10.58	182.	8.35
23.	1.13	183.	9.50
24.	11.93	185.	20.94
25.	2.25	186.	1.60
26.	4.50	187.	.45
27.	.45	188.	4.05
28.	16.45	189.	1.80
29.	16.00	191.	6.55
30.	7.25	192.	10.35
31.	6.30	193.	4.05
33.	6.30	196.	3.50
35.	2.05	197.	.75
36.	2.25	198.	2.00
38.	7.65	200.	10.35
39.	9.67	201.	4.75
40.	2.03	203.	5.40
41.	.67	204.	15.30
42.	9.23	205.	5.25
43.	3.15	206.	33.98
44.	13.05	207.	3.38
45.	14.40	208.	1.60
46.	.68	209.	4.75
47.	1.15	210.	.90
48.	3.15	211.	8.10
50.	16.88	213.	15.10
51.	.90	214.	4.05
52.	.70	217.	25.20
53.	3.60	218.	13.30
54.	2.95	219.	3.60
55.	6.75	220.	13.95
56.	15.10	221.	22.28
57.	9.90	223.	24.30
58.	9.90	225.	4.95
59.	10.60	226.	1.35
60.	2.70	227.	5.65
61.	2.70	228.	2.25
62.	11.55	229.	15.75
63.	17.10	230.	15.75
64.	8.35	231.	7.45
65.	27.25	232.	5.65
66.	.90	233.	.68
67.	9.90	234.	23.85
68.	1.35	235.	8.10
69.	2.93	236.	5.85
70.	8.78	237.	16.72
72.	7.20	238.	7.20
73.	6.08	239.	20.55
74.	1.15	241.	1.80
75.	7.20	242.	13.25
76.	24.52	243.	10.58
77.	5.62	244.	1.60
78.	4.50	245.	9.55
80.	4.50	246.	3.22
81.	6.55	247.	21.45
82.	6.08	248.	5.40
83.	12.60	250.	.67
85.	11.95	251.	7.70
86.	7.45	252.	5.20
87.	11.92	253.	6.75
89.	2.95	254.	3.38
90.	17.32	255.	6.75
91.	28.35	256.	3.60
92.	.90	257.	1.35
93.	2.25	259.	11.70
94.	14.62	260.	2.62
95.	6.55	262.	2.70
96.	12.60	263.	2.03
97.	14.85	265.	2.93
98.	3.40	266.	4.95
99.	22.95	267.	2.95
100.	3.40	268.	3.38
102.	28.58	269.	3.60
103.	6.75	270.	17.10
104.	11.25	271.	4.30
105.	12.60	273.	6.10
106.	5.85	274.	6.08
107.	1.65	275.	6.53
108.	6.75	276.	31.75
109.	8.10	277.	4.95
112.	8.95	278.	8.35
113.	.68	280.	5.85
114.	8.10	281.	3.60
115.	.90	283.	2.25
116.	6.75	284.	.75
117.	1.60	286.	4.05
118.	1.60	288.	18.00
120.	14.63	289.	2.95
121.	10.80	290.	3.60
122.	.25	293.	1.80
123.	7.90	294.	3.83
124.	10.60	295.	21.60
126.	2.03	296.	10.80
127.	10.00	297.	3.85
129.	1.80	298.	4.50
130.	12.15	299.	2.48
131.	.25	300.	10.68
132.	9.00	301.	8.35
133.	2.70	303.	1.15
135.	5.40	305.	4.95
136.	15.30	306.	2.25
137.	14.85	307.	2.05
139.	3.15	308.	4.75
140.	9.75	309.	2.50
142.	16.45	310.	3.83
143.	3.85	312.	6.30
144.	3.40	314.	5.10
145.	3.45	316.	15.30
146.	10.60	317.	4.72
147.	31.72	318.	10.57
148.	3.43	319.	1.80
149.	2.93	320.	7.20
150.	12.40	321.	8.10
151.	14.40	322.	1.80
155.	31.95	323.	8.80
156.	11.95	324.	8.33
159.	7.23	326.	11.48
160.	5.85	327.	3.85
161.	11.30	328.	2.95

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
330.	5.25	363.	13.95
331.	6.30	364.	17.32
332.	7.88	365.	9.25
333.	4.50	366.	1.60
335.	3.40	367.	10.58
336.	18.00	269.	18.75
337.	.90	370.	6.30
338.	15.30	371.	9.70
339.	5.85	373.	2.93
340.	1.60	374.	4.50
342.	20.95	375.	3.82
344.	2.48	377.	8.00
345.	5.40	378.	1.80
347.	6.10	379.	7.65
349.	7.10	381.	1.80
350.	1.75	383.	12.83
351.	1.60	384.	12.38
352.	3.15	385.	9.67
354.	1.57	386.	3.35
355.	3.70	388.	17.10
356.	1.13	390.	4.05
357.	3.15	392.	1.60
358.	2.05	396.	9.70
359.	4.50	400.	10.25
361.	27.45	401.	2.70
362.	6.30		

З місячних вкладок $2,512.97

З вкладок від членів	$2,512.97
Процент від бондів	825.00
Процент від моргечів	1,046.86
Рент від реальности	119.59
Сплати моргечів	315.00
Разом	$4,819.42

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 90 Шарич Стефан	$ 112.00
в. 234 Коник Андрій	253.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	208.00
Свобода за Укр. Тижневик	400.00
Видатки адміністраційні, почта, експрес і т. п.	25.00
Направи і праці при реальности	99.00
Інвестиція морґечова	1,500.00
Разом	$2,597.00

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем жовтня 1933. остала	$91,406.76
Прихід за листопад	4,819.42
Разом	$96,226.18
Розхід за листопад	2,597.00
Готівка з кінцем листопада 1933. остає	$93,629.18

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 93,629.18
Морґечі	169,738.00
Бонди	77,780.00
Реальність	5,387.02
Разом	$346,534.20

Стан довжний:

Фонд посмертний	$251,704.71
„ адміністраційний	94,829.49
Разом	$346,534.20

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касіер.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ГОЛУВКА

(За краєвою українською пресою).

(38)

Брудні пальці провокатора.

Другим моментом, котрий робить справу загадковою і рідко сензаційною, це те, що на лаві підсудних засідає поліційний конфідент Барановський. Це таємнича особа і розправа не висвітлила докладно всіх сторінок його брудного і нікчемного життя, а однак кождий, хто брав участь в розправі, хто ознайомлений зі станом слідства, не може опертися переконанню, що **він в тій справі мачав свої брудні пальці і найправдоподібніше чин той спровокував, а на чиє домагання — це остається загадкою.** Треба з натиском ствердити і підчеркнути те, що **оба револьвери, якими був убитий посол Голувко, перейшли через руки Барановського.**

Дуже дивним видається також у тій справі, **чому Михайло Гнатів, про якого поліція знала, що він визначний член ОУН,** не був арештований і по двомісячнім побуті він спокійно віджджає собі за границю. Ба, було стверджено, що він знав, що староство в Дрогобичі дістало наказ пашпорту не видати, а всеж він спокійно відїхав собі. Один із поліційних свідків, питаний у тій справі, чому Гнатів не був приарештований, сказав тут на салі: „Про це міг би сказати хіба Барановський".

Також дуже характеристичним і кидаючими світло на справу є ґрипси Барановського, писані до його жінки з вязниці. В однім з них пише він: „Ніколи не дають мені можности витолкуватися... (тут предсідник перериває і заявляє, що цей ґрипс є урядовою тайною). Цілий ряд інших моментів, уявлених на розправі щодо особи Барановського, виказує, що в тій цілій справі він відограв якусь таємну ролю. В тім місці дозволю собі звернути увагу на записані зізнання Йосифа Біласа, який зізнав, що жив у сердечних відносинах з Василем Біласом, з Мотикою і Данилишином, і що він несумнівно був би знав, коли би замах на Голувка був серед них плянований. Він зізнав дальше, що рішення про те прийшло несподівано за один чи два дні.

Куліси.

Хто слухав уважно зізнань радника Івахова, таких ревеляцій і відбігаючих від акту обвинувачення, той мусить признати, що в тій справі є щось таємничого. Ті зізнання були підтримані зізнаннями комісаря Білевича. Два високі поліційні достойники, з котрих перший відограв небуденну ролю у львівськім воєвідстві впродовж низки літ, вказують наглядно, що **та справа має свої куліси, і що поза тими кулісами криється якась небуденна, несамовита історія.** Зізнання пп. Івахова і Білевича ще більше зробили справу вбивства посла Голувка несамовитою і таємничою. Коли згадаємо інші концепції, які входили в рахунок щодо мотивів вбивства, як приміром концепції двох статей „Фосіше Цайтунг," і нпр. факт, що були польські політичні угрупування, які боялися номінації посла Голувка на становище львівського воєводи, то зрозуміємо, якою таємничою є та ціла справа.

Тих таємниць тої якоїсь позакулісової гри в тій справі розправа не виказала і тло вбивства і моральні справники його до нині не висвітлені. Пан прокуратор упростив собі легонько справу в той спосіб, що ствердив тільки, що наказ до вбивства видав Михайло Гнатів і що з огляду на те за той чин має відповідати українська революційна організація.

Буній.

А тепер хочу зайнятися Бунієм і його ділом, про яке каже головне питання про співчасть у злочині вбивства. Судимо не вчинок, тільки живого чоловіка. Кождий безсторонньо мусить признати, що зі всіх трох підсудних Буній таки найчесніший і найхарактерніший.

В хвилині злочину мав літ 18, був смаркачем. Те, що був українським патріотом, цього годі йому брати за зле. Належав до леґальної організації „Пласт", а коли ту організацію розвязано, він пристає до молодих людей, бо вірить їм, що це українські патріоти. Може бути, що він був кепський політик, але прошу цьому не дивуватися, бо **його професором від політики був Мотика.**

Ми, оборонці, з того місця нераз просимо серця для обвинувачених. Маємо до того повне право, бо несправедливим суддею є той, хто не є милосердним суддею. Однак я не вимагаю від вас, панове судді присяжні, щоби ви мали серце для нього, але маю право вимагати, щоб ви мали зрозуміння для нього і для його становища ідейних мотивів чину.

Мусимо завдати собі питання: чому Буній, звичайний сторож, попав у конфлікт з карним законом. Злочин, також як революція, в ґрунті річи є конечним наслідком і найяскравішим симптомом суспільного стану. Політичний злочин є можливий тільки там, де відносини політичні є того роду, що значна частина громадян почуває себе покривдженою політичним ладом. В державах, в яких всі добре почуваються, нема політичних злочинів. Коли політичного злочину допустився Буній, то мусить істнувати підложе, на якім той політичний злочин міг повстати. То підложе, це нездорові польсько-українські відносини, а Буній, це ніщо більше, як більш чи менш свідома **жертва анормальних відносин.**

(Далі буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

РІВЕРГЕД, Н. Й.

Свято Української Державности.

Дня 19. листопада ц. р. відбулося тут заходом Комітету Громади і Клюбу Танцюристів Свято 15-тих роковин Української Державности.

Свято зачалося в церкві в присутности великого числа місцевих і околичних Українців. О. Волинець відправив панахиду за поляглих героїв при гарно украшеній могилі. Побіч могили станула як сторожа молодь в українських строях. Підчас панахиди о. Волинець виголосив проповідь про тих славних борців, які не вагались віддати своє життя за волю України. Він взивав, щоби любити й шанувати свої державні традиції та щоб у більшій мірі передати ці ідеї нашій, тут родженій молоді.

По панахиді почався святочний концерт в українській галі. На сцені виднїла могила, прибрана синьо-жовтими хоругвоками. Побіч сцени пишалися два великі прапори: американський і український.

Вступне слово виголосив предсідник громади Н. Худяк, подаючи вагу і значіння свята. Хор під проводом гр. С. Гури відспівав пісні: „Вечірній дзвін", „Ой орав мужик край дороги", „Кумасенька" і „Віє вітер, віє буйний". Деклямації виголосили: школярка Н. Худяк („Нові Стрільці") та школяр В. Шабат („О Україно").

Святочний реферат виголосив добр. О. Ревюк, зображуючи словами події листопадових днів.

Опісля гр. І. Заболоцький представив зібраним теперішний прикрий стан наших інвалідів і вивав присутних зложити дар ще живим борцям. Збіркою занялись панни: М. Махно, Ю. Ломаґа, К. Луцька і И. Ковальчук.

Хор відспівав „Над річкою беріжком" і „Ой видно село". Школярка Ольга Ломаґа віддеклямувала „Смерть Стрільця". Панна Королина Березна відспівала сольову пісню „Ой казала мені мати", за що нагороджено її оплесками і гарною вязкою цвітів. Пан А. Калина віддеклямував з чуттям і запалом „Не покорить нас неволя", за що також одержав рясні оплески від присутніх. Хор ще відспівав „Їхав стрілець на війноньку".

Потім присутні встали з місць, а маленька учениця Ольга Ломаґа зложила на могилу вінок, при чому всі зібрані віддали поклін незабутним героям, а хор відспівав пісню „О Україно".

Кінцеве слово виголосив о. Волинець, підносячи працю тих, котрі чимнебудь причинились до концертової програми, та чисельну участь присутних. Він підчеркнув працю громадян з Істпорт, які явились разом зі своїм парохом о. В. Кушілем і тим причинились до звеличання Листопадового Свята.

На закінчення відспівано „Ще не вмерла Україна".

Громодяни, які зложили датки на інвалідів і покриття розходів свята: по $2: М. Дух, о. В. Кушіль; по $1: о. Волинець, Стефанія Каплер, пані Ломаґа, І. Скодзінський, І. Ломаґа, І. Самотіс, А. Фльорко, І. Білик, Я. Мільчак, Р. Демчук, М. Барнич, М. Києвський, Анна Барнич, Марія Семіш, Н. Тиш, І. Поляковський, І. Римський, І. Дзубина, І. Стокайло, Ф. Ломаґа, І. Галас, В. Бандрівський, М. Набор, І. Заболоцький, П. Луцький, М. Барнич, Н. Худяк, Н. Стахів, Н. Лимчик, Н. Н., пані Березна, пані Федун, п. Махно, А. Барнич, І. Барнич, пані Худяк, пані Луцька, С. Дрейк, п. Бережний, М. Брандовський, пані Павликовська, пані Корзун, Марія Бандовська, пані Дран, Д. Недошит, Анна Самотіс; по 50 ц.: Н. Драп, Н. Вівчар, Я. Романюк, С. Кальба, Ева Бриталь. — Зібрано дрібними датками $9.37. — Загальна сума $62.17. — Покриття розходів свята $38.17. — $24 вислано на допомогу інвалідам до краю через Обєднання.

І. Заболоцький.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 24 грудня, в годині 3-тій пополудни, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Кождий член обовязково має прибути на ці збори, бо є важні справи. Секретар фінансовий і контр. комісія здадуть звіт за 1933 рік. Припоминається довгуючим членам вирівнати свої залеглости як за себе так і за діти. — Т. Наконечний, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 196, подає до відома, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 23 грудня, в гали під ч. 72 Моріс ул., точно в год. 5-тій пполудни. Проситься членів прибути на означений час, а довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, бо це останний місяць в році. Суспендовані минувшого місяця члени, коли не вирівнають своїх залеглостей, будуть виключені з У. Н. Союза і Товариства. Членів, котрі ще не виміняли своїх грамот, проситься принести з собою на мітінґ старі грамоти і виміняти. — Н. Цінюрчин, предс.; Д. Костюк, кас.; І. Марусин, секр.

СЕНТРАЛЯ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 90, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 24 грудня, зараз по Сл. Божій. Кождий член має явитися на згаданім мітінґу і вирівнати свою належитість. Не явившийся член заплатить кару після статута. — Захар Волчанський, предс.; Іван Чепа, кас.; Іван Чепа мол., секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, повідомляє, що на річних зборах 10 грудня вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Н. Максимчук, предс.; П. Рудий, заст.; Афт. Гевчук, секр.; І. Чорний, заст.; І. Цікот, кас.; І. Дудич, заст.; І. Земба і Я. Курила, контр. Т. Дикий, дверник; Р. Садовський і А. Починок, дозорці хорих.

ПОСИЛАЙТЕ „СВОБОДУ" НА УКРАЇНСЬКІ СЕЛА.

Прочитавши **„Свободу"**, не марнуйте її, не викидайте, а **вишліть нашим селянам на Закарпатській Україні,** бо вони вас цього просять. Пишіть до редакції „Свободи", а ми вам подамо село й читальню, куди будете висилати.

ВІСТИ З СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМА"

103 АВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

Щоб обзнакомити ширше українське громадянство тут подаємо спис робітників, що працюють в Сурмі.

Як лиш ввійдете до склепу Сурми зараз привитає Вас ввічливо молодий клерк, котрий вже знаний громадянам з нюйорської околиці з радіо програми, Івась Кібало. Він не лише тому в склепі, що пейду бере, він любить склеп, торговлю, а особливо торговлю українськими товарами. Він так само переконаний, що кожний кавальчик українського виробу, чи то книжка або ґазета, коли продана в сторі, робить місце другій, підносить вище наш промисл, усвідомлює одиниць. Він так само коло книжки, котра продається за доляра чи навіть за пару центів, готов більше часу посвятити, щоб її продати, чим коло радія чи другого товару, хоч на останнім є більше зарібку.

Вечерами, а також в суботи і неділі помагає Івасеви молода американська Українка Павліна Миґаль, представниця нюйорської молодіжи „Мис Ню Йорк" до Шікаґо на Український Тиждень.

Дальше І. Тимчук, офіціяльний продавець Сурми на Ню Йорк і околицю. Його вже ніхто не переконає ані не перемовить від Сурми. Він вже всюди був і знає, що в Сурмі товар найліпший, продають найдешевше, обслуга найскорша, ніколи товар не „мис-репрезентований", тому Тимчук є всюди, хто потребує радія чи машини до прання, і де прийде, то його радо витають, бо вже також переконані, що він їм правду говорить, коли говорить, що в Сурмі все найліпше купити.

Механіком-експертом є І. Лобур, досвідчений і практичний чоловік. Хоч і не старий, але має багато вже практики, дальше вчиться і студіює і готовий в кождім разі ще більше навчитися. Робить свою роботу охочо і акуратно. Закличете його в 12-тій вночи, то прийде на своїм „шевролею" і з „тестером". В нього „сервис"-услуга — перша. Дальше ще є книговодчик, колектор до „твердих" костумерів. Всі вищі є добре поставлені на своїх місцях, ліпше ніколи підприємство Сурма не було обставлене, кождий знає свою роботу, і кождий любить свою роботу, а це дає ВАМ запоруку доброї обслуги. Між іншими помагаю всюди і я грішний

(Огол.)

М. Сурмач.

— Сину! Правдою світ перейдеш: тому старайся все лише правду говорити!

— Тату! Аво жид іде по гроші!...

— Скажи, що мене нема дома!